

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z **JĘZYKA POLSKIEGO** dla klasy VIII w roku szkolnym 2023/2024

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnił wymagań na ocenę dopuszczającą.

Ocenę wyższą otrzymuje uczeń, który spełnił także wymagania na oceny niższe (np. na ocenę dobrą trzeba spełnić wymagania na 2, 3 i 4).

I PÓLROCZE					
Temat lekcji	ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Wobec życiowych doświadczeń	Uczeń potrafi: • opisać graffiti	Uczeń potrafi: • porównać graffiti Banksy'ego z XVII-wiecznym obrazem	Uczeń potrafi: • wypowiedzieć się na temat kolorystyki dzieła i określić jej funkcję	Uczeń potrafi: • omówić funkcję dodania maski postaci z obrazu • omówić znaczenie otoczenia dla wymowy dzieła	Uczeń potrafi: • wskazać inne dzieła sztuki, w których artyści prezentowali radzenie sobie z trudnymi doświadczeniami
Nie bać się życia	• omówić treść fragmentów tekstu • przytoczyć argumenty wysuwane przez bohaterki	• scharakteryzować każdą z bohaterek	• wyjaśnić przyczynę sporu pomiędzy bohaterkami	• wyrazić swoją opinię na temat sporu zaprezentowanego we fragmentach tekstu	• stworzyć pracę pisemną związaną z tematem lekcji
Spotkanie z żywiołem – Burza Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	• omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną w wierszu	• określić kontekst biograficzny utworu • omówić kompozycję wiersza i odnieść ją do definicji sonetu • wskazać cechy bohatera romantycznego u podróżnego	• nazwać środki stylistyczne użyte w utworze i określić ich funkcję • omówić obraz natury wyłaniający się z utworu	• zinterpretować puentę sonetu • wskazać konteksty kulturowe związane z tematem utworu	• porównać wiersz Adama Mickiewicza z obrazem Rembrandta
Życie na ławie	• omówić treść	• scharakteryzować	• odnieść przeczytane	• wyciągnąć z przemyśleń	• podjąć dyskusję na temat

oskarżonych	fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji	bohaterów fragmentów tekstu	fragmenty tekstu do definicji powieści kryminalnej	bohaterów ogólne wnioski dotyczące natury człowieka	stwierdzenia bohaterki, że mówienie prawdy jest przejawem odwagi
W obliczu zmian – <i>Jeżeli porcelana, to wyłącznie taka</i> Stanisława Barańczaka (lektura obowiązkowa)	• omówić treść wiersza	• wskazać środki stylistyczne użyte w utworze	• omówić funkcję przywołanych w utworze: porcelany, fotela, książki, odzieży, planów • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze	• zinterpretować przesłanie wiersza • zinterpretować sens wyrażen <i>gąsienica czołgu</i> i <i>but tragarza</i>	• omówić sposób przedstawienia zmian i migracji w innym tekście kultury
Zaakceptować ograniczenia	• omówić treść fragmentów tekstu • wymienić osiągnięcia Stephena Hawkinga, o których jest mowa w tekście	• przedstawić stosunek narratora tekstu do życia	• wyjaśnić, w jaki sposób naukowiec postrzegał swoją niepełnosprawność	• sformułować przesłanie wynikające z relacji Stephena Hawkinga dotyczącej jego życia	• odszukać informacje na temat ludzi, którzy osiągnęli sukces pomimo różnych ograniczeń
Niezwykły zawód	• omówić treść wywiadu • zreferować odczucia lekarza podczas przeszczepu serca	• wyjaśnić, dlaczego Zbigniew Religa został chirurgiem • scharakteryzować Zbigniewa Religę jako lekarza	• omówić emocje Zbigniewa Religi, które towarzyszyły mu podczas pierwszej przeprowadzanej operacji • przedstawić romantyczną stronę zawodu lekarza, którą dostrzegali Zbigniew Religa	• zinterpretować znaczenie przekształconego frazeologizmu w tytule wywiadu	• wypowiedzieć się na temat filmu <i>Bogowie</i> w reżyserii Łukasza Palkowskiego
Wywiad	• wymienić etapy tworzenia wywiadu	• ułożyć pytania do autora podanego tekstu	• zebrać informacje na temat wybranej postaci, wymyślić temat wywiadu i ułożyć pytania • wskazać błędy w podanym wywiadzie	• przeprowadzić wywiad z koleżanką lub kolegą	• przedstawić wybrany przez siebie wywiad i go ocenić • przeprowadzić wywiad z osobą ze swojego otoczenia na temat jej pasji
Fotografia	• wymienić rodzaje fotografii	• ocenić wybraną fotografię na podstawie podanych kryteriów	• wypowiedzieć się na temat roli światła w fotografii	• dokonać analizy wybranej fotografii	• dokonać analizy wybranej fotografii artystycznej

			<ul style="list-style-type: none"> • omówić fotografie Charlesa Ebbetsa, Annie Leibovitz i Matthew Abbotta 		
Jak doskonalić technikę pisania rozprawki?	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć plan rozprawki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić na przykładzie podanej rozprawki sposoby zachowania spójności tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę do podanego tematu rozprawki • skorygować błędy w podanych rozprawkach 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przykładowej rozprawki • stworzyć rozprawkę 	
Sposoby wzbogacania słownictwa	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>neologizm, zapożyczenia, wyrazy rodzime, synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, eufemizmy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać funkcje neologizmów w podanych fragmentach tekstów • rozpoznać w tekstach rodzaje neologizmów • rozpoznać w tekście homonimy i wyrazy wieloznaczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasadność i funkcję użycia wyrazów obcych w tekstach • zastąpić podane wyrazy synonimami • zastąpić zapożyczenia wyrazami rodzimymi • przekształcić wypowiedzi tak, aby zawierały eufemizmy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcje neologizmów w tekstach artystycznych 	
Czym jest styl języka? Jakie style wyróżniamy?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić style funkcjonujące w polszczyźnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy każdego ze stylów • wskazać w tekście sformułowania nacechowane stylistycznie • wskazać błędy stylistyczne w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać styl podanej wypowiedzi • przekształcić sformułowania nacechowane stylistycznie w neutralne stylistycznie • skorygować błędy stylistyczne w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst w wybranym stylu 	
Ortografia – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady ortograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić podane teksty poprawnymi formami 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować teksty pod kątem ortograficznym 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć teksty poprawne pod względem ortograficznym 	
Podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się terminami: <i>synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>eufemizmy, zapożyczenia, neologizmy, styl naukowy, styl urzędowy, styl publicystyczno-dziennikarski, styl retoryczny, styl artystyczny, styl potoczny, wywiad, rozprawka</i>			porównywać	
Ojczyzna	<ul style="list-style-type: none"> opisać to, co zostało przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać topos, do którego odwołał się artysta omówić funkcje kolorystyki 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie symboli wyjaśnić wymowę obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać inne teksty kultury przedstawiające ojczyznę jako matkę
Fantastyka a historia	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat bohaterów fragmentów tekstu wskazać środki językowe użyte do opisu walki i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić funkcję użycia obrazowania fantastycznego w kreacji pana Betona 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję opisywania świata z perspektywy dziecka sformułować uniwersalne wnioski 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kontekst historyczny tekstu
Poświęcić się dla ojczyzny – Śmierć Pułkownika Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza opisać bohaterkę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję wymienić wartości istotne dla bohaterki wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję porównania bohaterki wiersza do Czarnieckiego wypowiedzieć się na temat nastroju dominującego w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować ostatnią strofę utworu przedstawić współczesny model patriotyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić sylwetkę Emilii Plater na podstawie dowolnych źródeł
Walczyć za ojczyznę – Reduta Ordona Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść utworu wskazać podmiot liryczny wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać przykłady animizacji wskazać w wierszu wyrazy dźwiękonaśladowcze wskazać inne środki stylistyczne użyte w utworze porównać sposób przedstawienia agresorów i obrońców 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia wydarzeń w utworze omówić sposób przedstawienia cara określić funkcję animizacji określić funkcję nagromadzenia wyrazów dźwiękonaśladowczych w utworze odnieść postać Kapitana Polski do 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować przesłanie <i>Reduty Ordona</i> omówić obraz współczesnego świata przedstawiony w piosence Lao Che 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić sylwetkę Juliana Konstantego Ordona na podstawie dowolnych źródeł wypowiedzieć się na temat sposobu kreacji romantycznych legend bohaterów

			antycznych herosów i współczesnych superbohaterów		
Geneza Pana Tadeusza Adama Mickiewicza w świetle <i>Epilogu</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść <i>Epilogu</i> • zidentyfikować adresata inwokacji jako „małą ojczyznę” 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia Paryża z perspektywy emigranta • omówić sposób przedstawienia <i>kraju lat dziecinnych</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kontrasty pomiędzy przedstawieniem Paryża i <i>kraju lat dziecinnych</i> (przestrzenie: natura – miasto, swojskość – obcość, wspólnota – konflikt) • omówić funkcję kolorystyki dominującej w inwokacji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia przestrzeni w inwokacji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny utworu • podjąć dyskusję na temat przyczyn i konsekwencji emigracji
Dworek szlachecki w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • opisać Soplicowo • wymienić głównych bohaterów eposu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić tytułowego bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy mieszkańcami Soplicowa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić harmonię pomiędzy człowiekiem a naturą w odniesieniu do przedstawienia Soplicowa 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć konteksty i nawiązania
Obraz szlachty w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić formacje szlacheckie przedstawione w <i>Panu Tadeuszu</i> • omówić obyczaje szlacheckie zaprezentowane w eposie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wady każdej spośród formacji szlacheckich 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję tradycji w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu przedstawienia szlachty (pozytywny i negatywny wizerunek) 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć komizm i ironię w sposobie przedstawienia wybranych bohaterów
Jacek Soplica – bohater dynamiczny (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić biografię Jacka Soplicy 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Jacka Soplicę przed jego przemianą i po niej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić momenty kluczowe dla biografii Jacka Soplicy z punktu widzenia tego bohatera oraz Gerwazego • omówić funkcję miana przybranego przez bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać stosunek do świata i siebie samego Jacka Soplicy oraz księdza Robaka (dostrzec kontrast) 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różnych bohaterów literackich, którzy przeszli przemianę wewnętrzną
Historia w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać odwołania do historii na początku utworu (przyjazd Tadeusza do Soplicowa) i na jego końcu (koncert 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję przywołanych wydarzeń historycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> przywołanego na początku i na końcu dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać inne wydarzenia historyczne przywołane w dziele i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić teksty kultury nawiązujące do wydarzeń z historii Polski

(lektura obowiązkowa)	Jankiela) • wymienić wydarzenia historyczne przywołane podczas oglądania przez Tadeusza obrazów • wymienić wydarzenia historyczne przywołane w koncercie Jankiela				
Pan Tadeusz – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa)	• wymienić cechy epopei	• odnieść cechy epopei do <i>Pana Tadeusza</i>	• omówić funkcję przymiotnika <i>ostatni</i> , który często pojawia się w utworze • omówić sposób prezentacji przyrody w dziele	• dokonać analizy wybranego opisu przyrody w utworze	• podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Pana Tadeusza</i>
Wiesz, umiesz, zdasz	• przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu	• wskazać istotne informacje we fragmentach dzieła	• dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów tekstu	• stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów epopei	
Co już wiemy o twórczości Adama Mickiewicza?	• wymienić tytuły omawianych utworów Adama Mickiewicza	• określić przynależność gatunkową utworów	• przywołać problematykę omawianych utworów • przedstawić motywy pojawiające się w omawianych utworach	• odnieść się do kształtu artystycznego omawianych utworów	• podjąć dyskusję na temat roli Adama Mickiewicza w literaturze polskiej
Tęsknota za ojczyzną	• omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu • wskazać w wierszu neologizmy	• wypowiedzieć się na temat adresata lirycznego wiersza • opisać kraj przedstawiony przez podmiot liryczny • nazwać uczucia podmiotu lirycznego	• omówić znaczenie refrenu dla wymowy wiersza • omówić funkcję neologizmów w utworze	• zinterpretować znaczenie wyrażen: <i>światło-cień, bez-tęsknota i bez-myślenie</i> w kontekście wiersza	• omówić obraz Józefa Chełmońskiego <i>Bociany</i>
Podróż w czasy pozytywizmu	• określić ramy czasowe epoki • wymienić elementy programu pozytywistycznego	• wyjaśnić etymologię nazwy epoki • przedstawić najważniejsze zagadnienia programu pozytywistycznego	• wskazać elementy realizmu na wybranych obrazach	• dokonać analizy obrazu realistycznego	• wskazać powiązania pomiędzy realizmem pozytywistycznym a dokumentalizmem czasów obecnych
Henryk Sienkiewicz,	• omówić treść utworu • określić rodzaj narracji	• omówić świat przedstawiony noweli	• omówić przyczyny tułaczki Skawińskiego	• wypowiedzieć się na temat sposobu	• wypowiedzieć się na temat problemów, z jakimi

Latarnik (lektura obowiązkowa)		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe noweli • scharakteryzować głównego bohatera utworu • omówić przemianę bohatera utworu 	(także te niewyrażone bezpośrednio) <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób, w jaki bohater reaguje na pierwsze wersy <i>Pana Tadeusza</i> • omówić funkcję przyrody w noweli 	postrzegania ojczyzny przez Skawińskiego <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę latarni morskiej • sformułować przesłanie utworu 	borykają się emigranci i uchodźcy <ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny noweli
Wiesz, umiesz, zdasz	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać istotne informacje we fragmentach dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenia tułactwa bohatera w odniesieniu do fragmentów i całości utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać opowiadanie o późniejszych losach bohatera • uzasadnić porównanie Skawińskiego do Syzyfa 	
Muzyka	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy języka muzyki • wymienić rodzaje muzyki rozrywkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić utwór muzyczny na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać elementy języka muzyki podczas analizy wybranego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę muzyki w wybranym filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć prezentację na temat ulubionej muzyki lub rodzaju muzyki • stworzyć prezentację na temat muzyki etnicznej charakterystycznej dla regionu, w którym mieszka
Jak napisać artykuł?	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować artykuł • wymienić cechy artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zebrać informacje do artykułu • dokonać analizy formy i treści podanego artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać artykuł problemowy 	
Norma językowa i błąd językowy	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową • przedstawić podział błędów językowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać teksty realizujące normę wzorcową i normę użytkową • poprawnie odmienić podane wyrazy • wskazać w podanych wyrazach sylaby akcentowane 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować błędy w podanych tekstach • odnaleźć w podanych tekstach błędy stylistyczne i je skorygować • skorygować błędy interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie sformułować związki frazeologiczne • poprawnie odczytać podane wyrazy 	
Nazwy osobowe i miejscowe	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać w tekście nazwy osobowe i miejscowe 	<ul style="list-style-type: none"> • określić kategorie nazw osobowych i miejscowych 	<ul style="list-style-type: none"> • używać poprawnych form nazwisk • zapisać nazwy miejscowe w 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć nazwy narodowości i mieszkańców od nazw miejscowych 	

			odpowiednich formach		
Podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>artykuł, norma językowa, norma wzorcowa, norma użytkowa, błąd językowy, nazwy osobowe</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
Wzorce	<ul style="list-style-type: none"> • opisać to, co zostało przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dzieła • omówić relacje pomiędzy postaciami przedstawionymi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określić nastrój obrazu i wskazać środki, które go kształtują 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję światłocienia • zinterpretować obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację na temat swojego wzorca
Dlaczego potrzebujemy autorytetów?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>wywiad</i> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady, którymi warto kierować się podczas poszukiwania autorytetu • wskazać różnice pomiędzy autorytetem a guru 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę autorytetów we współczesnym świecie • dokonać analizy sposobu zadawania pytań przez dziennikarkę 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat współczesnych autorytetów • podjąć dyskusję na temat uznawania celebrytów za autorytety 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić swój autorytet i uzasadnić ten wybór
Podróż w czasie z Sienkiewiczem – <i>Quo vadis</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść lektury • wymienić bohaterów pierwszo- i drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> • określić czas i miejsce akcji • wymienić wątki główne i poboczne 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść definicję powieści historycznej do utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w powieści elementy rzeczywistości starożytnego Rzymu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić nurty starożytnej filozofii i omówić te, do których nawiązano w powieści
Świat na styku dwóch kultur – pogańskiej i chrześcijańskiej – <i>Quo vadis</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić obraz kultury starożytnego Rzymu zaprezentowany w powieści • omówić życie pierwszych chrześcijan w Rzymie • dokonać charakterystyki porównawczej Nerona i św. Piotra 	<ul style="list-style-type: none"> • określić hierarchię wartości pogan i chrześcijan • omówić przyczyny, konsekwencje i znaczenie pożaru Rzymu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić symbolikę cierpienia pierwszych chrześcijan • podać przykłady symboli pojawiających się w powieści i zinterpretować ich znaczenie • wypowiedzieć się na temat uniwersalnej wymowy powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności przesłania powieści
Wśród najważniejszych bohaterów powieści <i>Quo</i>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować wybranych bohaterów drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić Marka Winicjusza jako bohatera dynamicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać kreacje bohaterów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat funkcjonalności filozofii wyznawanej przez

vadis Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa)			• wypowiedzieć się na temat znaczenia Petroniusza w powieści		Petroniusza
Miłość (nie)jedno ma imię – Quo vadis Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa)	• przedstawić historię miłości Marka Winicjusza i Ligii	• porównać sposoby postrzegania miłości między mężczyzną a kobietą przez Rzymian i chrześcijan	• omówić dojrzewanie Marka Winicjusza do miłości • omówić zaprezentowaną w powieści chrześcijańską miłość bliźniego	• omówić różne postawy wobec winowajców na przykładach bohaterów powieści	• przedstawić sposoby zaprezentowania wątków miłosnych w innych tekstach kultury
Wiesz, umiesz, zdasz	• przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu	• wskazać istotne informacje we fragmentach tekstu	• dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów utworu	• stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów powieści	
Co już wiemy o twórczości Henryka Sienkiewicza?	• wymienić tytuły omawianych dzieł Henryka Sienkiewicza	• określić przynależność gatunkową poznanych utworów	• dokonać analizy problematyki omawianych utworów • przedstawić motywy pojawiające się w omawianych utworach	• odnieść się do kształtu artystycznego omawianych utworów	• podjąć dyskusję na temat roli Henryka Sienkiewicza w literaturze polskiej
Być blisko w najtrudniejszych chwilach – Oskar i pani Róża Érica-Emmanuela Schmitta	• omówić treść fragmentów tekstu • określić narrację fragmentów utworu	• scharakteryzować bohaterów fragmentów powieści • określić temat przewodni fragmentów utworu • wypowiedzieć się na temat prawdziwości opowieści snutej przez panią Różę	• postawić hipotezy dotyczące celu, w jakim pani Róża opowiada Oskarowi historie • omówić relacje łączące Oskara z panią Różą	• wypowiedzieć się na temat języka bohaterów	• odnaleźć konteksty i nawiązania
Mądrość, dobre życie, przyjaźń	• wymienić wartości życiowe, na które zwraca uwagę Leszek Kołakowski	• omówić różne sposoby rozumienia przez rozmówców pojęcia <i>mędrzec</i>	• wymienić cechy prawdziwego przyjaciela na podstawie wywiadu	• wyjaśnić przyczynę częstego posługiwania się przez Leszka Kołakowskiego sformułowaniami wyrażającymi niepewność	• podjąć dyskusję na temat wypowiedzi Leszka Kołakowskiego • odnaleźć w tekstach kultury różne przedstawienia przyjaźni i je omówić
Ludzie wobec ludzi – List do ludożerców	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wyjaśnić, w imieniu jakiej zbiorowości wypowiada się podmiot liryczny	• zinterpretować zabieg stylistyczny zastosowany na	• zinterpretować zakończenie wiersza • odnieść wymowę	• podjąć dyskusję na temat <i>ludożerców</i> w codziennej rzeczywistości

Tadeusza Różewicza (lektura obowiązkowa)		<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować tytułowych <i>ludożerców</i> 	<p>początku wiersza</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję użycia wyrazu <i>ludożerca</i> w utworze 	wiersza do codziennej rzeczywistości	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat: „Czy każdy ma w sobie <i>ludożercę</i>?”
Wobec niechcianych dobrych rad	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść felietonu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście elementy języka potocznego i określić ich funkcję • odnieść definicję felietonu do tekstu Anny Dziewit-Meller 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcje kompozycyjne poszczególnych fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać główną myśl felietonu • odnieść pojęcie <i>stereotyp</i> do historii opisaną przez autorkę 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany felieton
Jak napisać list otwarty?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy listu otwartego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję listu otwartego 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować podany list otwarty i wzmocnić jego perswazyjność odpowiednimi środkami retorycznymi • dokonać analizy przykładów listów otwartych 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować list otwarty 	
Film	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>kadr, plan filmowy, ujęcie, scena, montaż, scenariusz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady filmów, reprezentujących poszczególne gatunki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wybranych filmach cechy pozwalające zaklasyfikować je do poszczególnych gatunków 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy języka filmu na wybranym przykładzie • ocenić wybrane dzieło filmowe na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć scenariusz filmowy spełniający wymogi wybranej konwencji gatunkowej

II PÓŁROCZE

Temat lekcji	ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Odmienne i nieodmienne części mowy – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić odmienne i nieodmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować odmienne i nieodmienne części mowy • rozpoznać nieodmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w tekście nieosobowe formy czasowników i je określić • dokonać poprawnej deklinacji rzeczowników • poprawnie odmienić i 	<ul style="list-style-type: none"> • właściwie określić formy osobowe czasowników • poprawnie określić i stosować formy zaimków 	

			stopniować przymiotniki		
Części zdania – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w zdaniu podmiot i orzeczenie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w zdaniu przydawki i określić, jakimi częściami mowy zostały one wyrażone wskazać w zdaniu dopełnienie i okolicznik 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w zdaniu orzeczenie imienne 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać i zastosować zdania bezpodmiotowe 	
Typy wypowiedzeń – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> podzielić wypowiedzenia na zdania i równoważniki zdań rozpoznać w tekście równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać zdania współrzędnie i podrzędnie złożone 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić zdania pojedyncze w złożone 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić zdania w imiesłowowe równoważniki zdań 	
Podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie posługiwać się pojęciami: <i>powieść historyczna, bohater dynamiczny, symbol, felieton, film, odmienne i nieodmienne części mowy, części zdania, rodzaje wypowiedzeń, list otwarty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
Życiowe wybory	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>mural, motyw biblijny, street art</i> opisać mural 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać motyw biblijny, do którego odnosi się dzieło 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować symbolikę barw użytych przez artystkę wyjaśnić tytuł muralu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować wymowę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrany przykład <i>street artu</i>
Bez wyboru – <i>Igrzyska śmierci</i> Suzanne Collins	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>antyutopia</i> omówić treść fragmentów tekstu określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> omówić świat przedstawiony w utworze omówić sytuację, w której znalazła się bohaterka omówić sposób sprawowania władzy w Panem 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega dylemat Katniss wskazać cechy antyutopii w świecie opisywanym przez autorkę 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jaką funkcję pełnią Głodowe Igrzyska w świecie Panem 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć prezentację na temat różnych form antyutopii w tekstach kultury
Z wizytą w Klerykowie – <i>Szyfowe prace</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść powieści określić czas i miejsce akcji powieści omówić narrację powieści 	<ul style="list-style-type: none"> opisać mieszkańców Klerykowa 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób kreacji bohaterów drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć powiązania pomiędzy biografią pisarza a historią głównego bohatera 	

<p>Szkola pod zaborami – Syzyfowe prace Stefana Żeromskiego</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści • wymienić metody rusyfikacji przedstawione w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób funkcjonowania szkoły w powieści • wymienić metody działania nauczycieli sprzyjające rusyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kontekstu historycznego utworu • omówić różne formy walki z rusyfikacją 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść treść powieści do mitu o Syzyfie 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat różnych sposobów uniformizowania młodzieży w szkole
<p>Lekcja patriotyzmu – Syzyfowe prace Stefana Żeromskiego</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentu tzw. lekcji języka polskiego (rozdz. XV) 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Bernarda Żygiera • omówić reakcje bohaterów na recytację Bernarda Żygiera 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić Bernarda Żygiera jako buntownika • omówić konsekwencje opisanej lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat potrzeby nauki języka ojczystego
<p>Dojrzewanie, przyjaźń, nauka – Marcin Borowicz, Andrzej Radek, Bernard Żygier</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić najważniejsze informacje o Marcinie Borowiczu, Andrzeju Radku i Bernardzie Żygierze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze osoby i czynniki, które wpłynęły na bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wpływu pochodzenia, miejsca zamieszkania, statusu majątkowego i sytuacji rodzinnej na rozwój bohaterów • wymienić tytuły książek ważnych dla bohaterów i omówić znaczenie tych pozycji 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy procesu dojrzewania bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat potrzeby zachowania tożsamości narodowej w czasach zaborów i obecnie
<p>Wiesz, umiesz, zdasz</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać istotne informacje we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów utworu 	
<p>Podróż w czasy dwudziestolecia międzywojennego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe epoki • wskazać najważniejsze tendencje w epoce 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze tendencje w sztuce dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny epoki • odnieść termin <i>awangarda</i> do środków wyrazu i tematów wykorzystywanych w dwudziestolecu międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrane dzieło sztuki dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do dwudziestolecia międzywojennego w sztuce współczesnej
<p>Po stronie optymizmu – Zielono mam w głowie Kazimierza Wierzyńskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • opisać przeżycia, których doświadcza podmiot 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforę powstałą na bazie związku frazeologicznego <i>mieć zielono w głowie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobów okazywania zadowolenia z życia i optymizmu

(lektura obowiązkowa)		liryczny	<ul style="list-style-type: none"> wskazać sformułowania wiążące się z radością życia 		
W poszukiwaniu szczęścia – Piosenka o szczęściu Mariana Hemara i Juliana Tuwima (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> postawić tezę interpretacyjną wypowiedzieć się na temat cech <i>małego</i> i <i>dużego szczęścia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat <i>małego</i> i <i>dużego szczęścia</i> w odniesieniu do wybranych tekstów kultury
Śmierć i miłość – Pytasz, co w moim życiu z wszystkich rzeczy główną... Jana Lechonia (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza określić rodzaj liryki wskazać podmiot liryczny tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję zwrotów do adresata 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat sprzeczności zaprezentowanych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie wiersza wyjaśnić sens puenty 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat przyczyn i sensu lęku przed miłością
Wybór postawy życiowej – Szewczyk Bolesława Leśmiana (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wymienić cechy Boga i szewczyka 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sytuację liryczną w utworze wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić stosunek szewczyka do otrzymanego daru zinterpretować postawę szewczyka 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst z wykorzystaniem neologizmów
Kogut na drodze do sławy – Artysta Sławomira Mrożka (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>alegoria</i> omówić treść tekstu określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat narratora tekstu wyjaśnić postawę Koguta skomentować zachowanie Lisa 	<ul style="list-style-type: none"> omówić alegoryczne znaczenie postaci wskazać w tekście elementy komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść postawę Koguta do wyobrażeń na temat artysty sformułować morał 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat sposobu postrzegania artystów porównać utwór Sławomira Mrożka z wybraną bajką zwierzęcą
Odpowiedzialność za słowo – Tędy i owędy Melchiora Wańkowicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>literatura faktu</i>, <i>reportaż</i> omówić treść fragmentów tekstu przedstawić bohaterów fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów fragmentów utworu przedstawić sposób pracy dziennikarzy w czasopiśmie „Time” 	<ul style="list-style-type: none"> wyliczyć problemy, z jakimi zetknęła się Marta podczas wykonywania powierzonego jej zadania 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować puentę sformułowaną przez ojca Marty wskazać wyrażenia środowiskowe, wyjaśnić ich znaczenie i określić funkcję w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat rzetelnych źródeł informacji

	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zadania <i>reserczerki</i> 				
Jak napisać podanie?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>podanie</i> • wymienić elementy, które powinny znaleźć się w podaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić argumenty przydatne do uzasadnienia prośby 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować błędnie napisane podanie • napisać podanie 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować za pomocą komputera podanie o przyjęcie do szkoły ponadpodstawowej 	
Grafika	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>grafika, rysunek, perspektywa, grafika artystyczna, ilustracja, plakat, animacja, logo, identyfikacja wizualna firmy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić elementy języka grafiki na wybranym przykładzie • wymienić i opisać najważniejsze techniki graficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić środki wyrazu zastosowane przez autora wybranej grafiki • omówić tradycyjne techniki graficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić dzieło sztuki na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację na temat wybranego artysty grafika • stworzyć pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
Mowa zależna i niezależna – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić różnice pomiędzy mową niezależną i zależną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w podanym tekście przykłady mowy zależnej i niezależnej • zastosować poprawną interpunkcję przy zapisie dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać dowolny dialog w mowie zależnej 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować tekst z wypowiedziami w mowie zależnej • przekształcić mowę zależną na niezależną i odwrotnie 	
Wypowiedzenia wielokrotnie złożone	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wypowiedzenia składowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym orzeczenia i równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym relacje współrzędne i podrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wykresie 	
Podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>grafika, liryka, alegoria, reportaż, neologizm artystyczny, sztuka dwudziestolecia międzywojennego, mowa zależna i niezależna, zdania wielokrotnie złożone, podanie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
Wojna	<ul style="list-style-type: none"> • opisać rysunek 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób ukazania postaci na rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy stosunków międzyludzkich 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić postawę wobec działań wojennych, która wynika z rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić tematykę i środki wyrazu innych dzieł Pawła Kuczyńskiego

			<p>ukazanych na rysunku</p> <ul style="list-style-type: none"> • odnieść treść rysunku do zwyczaju upamiętniania ważnych osób i wydarzeń poprzez pomniki 		
<p>Czasy nietolerancji – Złodziejka książek Markusa Zusaka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>fasyzm, rasizm</i> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie czasu i miejsca akcji dla wymowy fragmentów utworu • omówić funkcję postaci Jessego Owensa we fragmentach tekstu • scharakteryzować Rudy'ego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczynę reakcji ojca na zachowanie Rudy'ego • omówić dialog pomiędzy ojcem i synem 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie dziecięcej naiwności Rudy'ego dla wymowy fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sylwetkę Jessego Owensa • przedstawić kontekst historyczny fragmentów tekstu na podstawie dowolnych źródeł
<p>Czasy wojny i okupacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze zjawiska kulturowe związane z okresem wojny i okupacji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dzieła sztuki z okresu wojny i okupacji 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy środków wyrazu wykorzystanych przez twórców omawianych dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat różnych sposobów przedstawiania tragedii II wojny światowej
<p>Wojenna pożoga i marzenia – liryka Krzysztofa Kamila Baczyńskiego</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać środki językowe oddziałujące na zmysły 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • omówić sytuację liryczną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję oddziaływania na zmysły w wierszu • omówić kontekst biograficzny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję kontrastu pomiędzy początkowymi strofami a zakończeniem wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wpływu wojny na odczucia człowieka z wykorzystaniem innych znanych sobie tekstów kultury
<p>Kamienie na szaniec Aleksandra Kamińskiego – pomiędzy gawędą harcerską a literaturą faktu</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe utworu • wskazać w utworze elementy gawędy harcerskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • określić tematykę tekstu • wypowiedzieć się na temat stosunku narratora do opisywanego świata 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować sens tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny utworu
<p>W służbie małego sabotażu i dywersji – Kamienie na szaniec</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • zrelacjonować przebieg akcji pod Arsenalem 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić różnice pomiędzy sabotażem a dywersją • omówić akcje sabotażowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat skutków działań sabotażowych i dywersyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przyczyny i skutki akcji pod Arsenalem 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób przedstawienia akcji pod Arsenalem w książce Aleksandra Kamińskiego i

Aleksandra Kamińskiego (lektura obowiązkowa)		i dywersyjne bohaterów utworu			filmie Roberta Glińskiego
Alek, Rudy i Zośka jako przedstawiciele pokolenia wojennego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić losy bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i scharakteryzować bohaterów utworu • zdefiniować pojęcie <i>patriotyzm</i> w kontekstach historycznym i współczesnym 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić hierarchię wartości bohaterów książki przed wybuchem wojny oraz w czasie okupacji • zaprezentować bohaterów utworu jako przedstawicieli pokolenia wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dylematy moralne bohaterów tekstu • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia <i>czasu pogardy</i> w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat fenomenu Polskiego Państwa Podziemnego
Wiesz, umiesz, zdasz	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać istotne informacje we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów utworu 	
Czas pogardy w wierszu Irit Amiel *** [Pierwszy wchodzi do Komory Król Maciuś Pierwszy...]	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>Holocaust</i> • wymienić upersonifikowane pojęcia użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sytuację liryczną w utworze • wyjaśnić znaczenie każdego z upersonifikowanych pojęć użytych w utworze • omówić funkcję powtarzania ostatnich sylab 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu nawiązania do twórczości Janusza Korczaka i określić ich funkcję • zinterpretować zabieg nazwania Janusza Korczaka <i>ostatnim Mohikaninem</i> • przedstawić i zinterpretować sposób zachowania uosobionych wartości 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję zabiegu uosobienia wartości • omówić wymowę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kontekst historyczny utworu • wypowiedzieć się na temat budapeszteńskiego pomnika upamiętniającego ofiary Holocaustu
Jak żyć po wojnie? – Pierwsza przechadzka Leopolda Staffa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać adresata lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • opisać sytuację liryczną w tekście • wskazać w wierszu elementy rzeczywistości powojennej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy podmiotem lirycznym a adresatem lirycznym utworu • omówić sposób przedstawienia w wierszu rzeczywistości powojennej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję powtórzenia • wyjaśnić, w jaki sposób zastosowanie form czasu przeszłego wpływa na atmosferę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć konteksty i nawiązania
Jak przygotować	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>zyciorys</i>, <i>CV</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić informacje, które powinny znaleźć się 	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje przydatne do 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować oficjalne CV na podstawie 	

życiorys i CV?	(<i>curriculum vitae</i>) • wymienić elementy życiorysu i CV	w życiorysie i CV	napisania życiorysu i CV • skorygować błędy w podanych życiorysie i CV	życiorysu	
Jak napisać list motywacyjny?	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>list motywacyjny</i> • wymienić elementy listu motywacyjnego	• zgromadzić informacje przydatne do napisania listu motywacyjnego, który będzie odpowiedzią na podane ogłoszenie	• uporządkować informacje potrzebne do napisania listu motywacyjnego	• ocenić rzetelność i wiarygodność podanych listów motywacyjnych • zredagować list motywacyjny	
Fonetyka – przypomnienie wiadomości	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>głoska, litera, ubezdźwięcznienie, udźwięcznienie, uproszczenie grupy spółgłoskowej</i> • przedstawić podział głosek • wymienić zasady poprawnego akcentowania w języku polskim	• rozpoznać rodzaje głosek • poprawnie podzielić wyrazy na sylaby • wskazać wyrazy, w których nastąpiły uproszczenia grup spółgłoskowych • wskazać upodobnienia wewnątrzwyrazowe	• skorygować błędy w podziale wyrazów na sylaby • poprawnie akcentować wyrazy stanowiące wyjątki od reguły	• określić kierunek upodobnienia • skorygować błędy w akcentowaniu	
Słowotwórstwo – przypomnienie wiadomości	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy, oboczność, rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność</i> • wymienić kategorie słowotwórcze	• wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych • przyporządkować wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej • wskazać wyrazy należące do jednej rodziny	• wskazać w podanych parach wyrazy podstawowe i pochodne • wskazać formant w wyrazie pochodnym • wskazać w rodzinie wyrazów rdzeń i oboczności	• dokonać analizy słowotwórczej podanych wyrazów • stworzyć wyrazy należące do wskazanych kategorii słowotwórczych • sporządzić wykres rodziny wyrazów	
Podsumowanie	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>wojna i okupacja, sztuka o wojnie, fonetyka, słowotwórstwo, życiorys i CV, list</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>motywacyjny</i>				
Dostrzec piękno	<ul style="list-style-type: none"> opisać obraz 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób ukazania postaci na pierwszym planie omówić sposób oddania na obrazie gwaru ulicy omówić funkcję kolorystyki dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować różne sposoby przedstawiania miasta w tekstach kultury
Zatrzymać piękno	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu określić, co szkodziło pięknej twarzy Nino wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>powiastka filozoficzna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, dlaczego Nino schował twarz do kuferka wyjaśnić znaczenie frazeologizmów: <i>stracić twarz, zachować twarz i twarzą w twarz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić pytania zadane przez uczonego Kru wskazać w tekście cechy powiastki filozoficznej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić symboliczne znaczenie chowania twarzy omówić przenośne znaczenie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tekst w kontekście mitu o Narcyzie podjąć dyskusję na temat pogoni za pięknem cielesnym
Przystanek współczesność	<ul style="list-style-type: none"> wymienić imiona i nazwiska polskich noblistów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> przybliżyć sylwetkę jednego z polskich noblistów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> zrekonstruować treść fragmentów wybranej mowy noblowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat fragmentów mów noblowskich 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat wybranego utworu dowolnego noblisty literackiego
Odnaleźć piękno życia	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohatera utworu omówić znaczenia dosłowne i przenośne fragmentów tekstu odnieść utwór do definicji przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować porównanie życia do kartki zinterpretować diagnozę lekarki 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić symbolikę duszy, którą zgubił bohater tekstu sformułować przesłanie płynące z utworu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować ilustracje Joanny Concejo w kontekście utworu
Przyroda okiem poety – Wiosna w Milanówku Jarosława Marka Rymkiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu opisy przejawów wiosny wskazać środki stylistyczne użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> postawić tezę interpretacyjną określić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze wskazać w tekście nawiązania biblijne 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję światła w wierszu omówić przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć prezentację na temat ogrodów w różnych czasach i kulturach
Potrzeba kochania	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat bohatera lirycznego utworu określić, w czym imieniu mówi podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega sprzeczność w relacji człowieka z kotem 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować puentę utworu w kontekście jego całości sformułować przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat funkcji piękna na plakacie schroniska

		wiersza			
Uważne spojrzenie	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać postawy zaprezentowane w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dwie postawy zaprezentowane w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować temat wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść przesłanie wiersza do znanych sobie osób, zjawisk i bohaterów tekstów kultury • wyjaśnić, z czego mogą wynikać różne sposoby postrzegania świata 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat potrzeby ciekawości świata
Podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
Spotkanie z lekturami	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić motywy i tematy podejmowane w lekturach obowiązkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać znajomość lektur obowiązkowych podczas prezentowania różnych typów bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać znajomość lektur obowiązkowych podczas omawiania podanych problemów 	<ul style="list-style-type: none"> • problematyzować treść lektur obowiązkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać treść lektur obowiązkowych podczas prac kreatywnych

Wykaz lektur przewidzianych dla danej klasy określa nauczyciel na podstawie podstawy programowej. Terminy omawiania podaje nauczyciel podczas lekcji organizacyjne.

Zasady obowiązujące na lekcjach języka polskiego

Aktualizacja od 01.04.2024 r.

Sprawdziany

- są przeprowadzane na koniec każdego działu programowego lub obejmują materiał kilku działów,
- są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem wpisem do terminarza Librus i podaniem nacobezu,
- są poprzedzone lekcją powtórzeniową obejmującą wymagane treści i umiejętności,
- uczeń pisze sprawdzian długopisem nieścieralnym i nie może używać korektora,
- po sprawdzianie nauczyciel omawia jego wyniki i poprawia z uczniami typowe dla klasy błędy,
- skala procentowa na poszczególne oceny jest zgodna ze statutem szkoły,
- po każdym sprawdzianie uczeń otrzymuje informację zwrotną w formie ustnej lub pisemnej,
- sprawdziany można poprawiać raz, w ciągu dwóch tygodni od wystawienia oceny,
- zaległe sprawdziany uczeń pisze niezwłocznie po powrocie do szkoły po nieobecności.

Kartkówki /dyktanda

- zapowiedziane lub niezapowiedziane prace, trwające do 15 minut, obejmujące swoim zakresem:
- dla zapowiedzianych - 3 ostatnie jednostki tematyczne lub materiał wskazany przez nauczyciela;
- dla niezapowiedzianych – ostatnia lekcja.

Praca na lekcji:

Wymagane jest posiadanie zeszytu, a w nim notatek z każdej lekcji. W razie nieobecności notatki z lekcji trzeba uzupełnić.

Podczas lekcji ocenie plusem, minusem lub oceną mogą podlegać:

- odpowiedzi ustne, udział w dyskusji;

- zgłaszanie się i udzielanie poprawnych odpowiedzi;
- praca samodzielna (rozwiązywanie zadań z podręcznika lub na kartach pracy);
- praca w grupach lub parach podczas lekcji.

Prace domowe:

- mogą być zadawane w zeszyte przedmiotowym, zeszyte ćwiczeń, na kartach pracy lub na platformach internetowych np. teamsy, inne, **taka praca wykonana w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych nie jest dla ucznia obowiązkowa.**
- mogą być krótkoterminowe - zadawane z lekcji na lekcję, długoterminowe, projektowe itp.,
- **praca domowa nie jest oceniana, nauczyciel nie ustala oceny (nie wystawia stopnia).**
- **nauczyciel sprawdza zadaną i wykonaną przez ucznia pracę domową i udziela informacji zwrotnej, która wskazuje uczniowi co robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.**
- ~~➤ wpływ na ocenę pracy domowej ma zawartość merytoryczna, staranność, niestereotypowe sposoby rozwiązania danego problemu, umiejętność korzystania ze źródeł, terminowość wykonania,~~
- ~~➤ po powrocie z nieobecności zaległe prace domowe należy niezwłocznie uzupełnić,~~
- ~~➤ po powrocie ucznia z nieobecności obowiązkiem jego jest uzupełnić zaległości z lekcji.~~

Inne aktywności ucznia, które mogą podlegać ocenie:

- osiągnięcia w konkursach
- wykonanie zadań dodatkowych
- przygotowanie materiałów i prowadzenie lekcji

Nieprzygotowanie do lekcji

- Uczeń ma prawo do trzykrotnego w ciągu półrocza zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji. Fakt ten należy zgłosić nauczycielowi na początku lekcji.
- Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumie się: ~~brak pracy domowej~~, brak zeszytu przedmiotowego lub zeszytu ćwiczeń, brak pomocy potrzebnych do lekcji (np. tekstu lektury).

- Po wykorzystaniu określonego powyżej limitu nauczyciel wpisuje uczniowi informację o zaistniałej sytuacji w dzienniku Librus – uwagi, co może skutkować obniżeniem oceny z zachowania.

Inne formy oceniania

W szkole stosowane są elementy oceniania kształtującego, dlatego ocena pracy ucznia niekoniecznie musi zakończyć się wystawieniem stopnia, może to być także ocena w formie:

- informacji zwrotnej
- pochwały nauczyciela
- plusów (za 6 „plusów” uczeń otrzymuje 6) i minusów (za 6 „minusów” uczeń otrzymuje 1) – minus „kasuje” plusa
- wyniku podanego w skali procentowej (diagnozy oraz próbne egzaminy w klasach 8)
- oceny koleżeńskiej.